

“Jong geleerd is oud gedaan”. Iedereen kent dit gezegde wel. Ik moest aan deze uitspraak denken toen ik bij een opleidingscentrum, waar ik nog wel eens een Java-cursus verzorg, geconfronteerd werd met een uitzonderlijk stukje visie. Nu heb ik een groot zwak voor mensen met visie, en met name indien het een visie betreft die tegendraads en juist is. Het gaat ook nog eens keer om een brandende kwestie: de schone Java-programmeerkunst puur uitoefenen of met een hersenloze IDE werken.

Het IDE-virus

Bij het voornoemde opleidingscentrum wordt de mensheid het edele ambacht van het Java-programmeren bijgebracht zoals de schepper dat bedoeld heeft: met een tekst-editor (bij voorkeur “vi”, maar dit terzijde) en Sun’s Java Development Kit (JDK). Dit betekent programma’s intypen met behulp van de editor, en daarna met de commandoregel faciliteiten van de JDK vertalen en uitvoeren. Met zeer grote regelmaat blijkt deze ambachtelijke wijze van werken grote weerstanden op te roepen bij generaties die al muizend groot zijn geworden en die verwachten een goed programma klik-klak-klaar in elkaar te toveren. Nu heeft het bedrijf waar ik werk het motto “Niet Klikken maar Denken”, en dergelijke klaagzangen zijn aan mij dan ook niet besteed (zeker niet nadat ik wat staaltjes “vi” en “make” voor gevorderden heb gedemonstreerd, maar dit wederom terzijde). Diverse dwalende bedrijven hebben Java-ontwikkelomgevingen in elkaar geknutseld waarmee iedere randmaloet een programma in elkaar lijkt te kunnen klikken. Het gevolg hiervan is dat iedere randmaloet dat dan ook doet, met niet zelden desastreuze gevolgen voor de kwaliteit van de aldus ontstane (“ontwikkelde” is

hier een te groot woord) programmaatuur. Bij de klant in kwestie hangen ze echter, net als uw columnist, de enige ware weg aan, en worden integrale ontwikkelomgevingen (IDE’s, Integrated Development Environments) gemeden als ware het besmettelijke op dubieuze wijzeoverdraagbare aandoeningen.

Echter, bij de opleiding wordt zo’n IDE door nog niet-bekeerde cursisten als een groot gemis ervaren, en opmerkingen van dergelijke strekkingen ontstien nog wel eens de evaluatieformulieren van de trainingen. Een tevreden klant is natuurlijk het hoogste doel van iedere onderneming, en het management van voornoemde opleidingsinstituut beraadde zich eens met de lokale Java-specialist over hoe dit probleem (namelijk de wens om de IDE in het lespakket op te nemen) moest worden aangepakt. Het gevolg van deze bespreking was een inzichtrijk epistel wat werd rondgestuurd aan alle Java-docenten. In het schrijven werd het onderhavige probleem uit de doeken gedaan. De eenvoudigste weg zou natuurlijk de installatie van een of andere hersenloze IDE zijn, met als gevolg dat wij docenten dan een aanzienlijk gedeelte van de cursus aan het uitleggen zijn waar je wat aan

moet klikken om een of ander effect te bewerkstelligen. Tot mijn zeer grote vreugde werd echter vervolgens uit de doeken gedaan dat achter deze strategie een visie zat, en werd voor de nog niet-ingewijden de visie nog eens uiteengezet. Met daarbij natuurlijk het vriendelijke doch dringende verzoek om dwalende cursisten van de juistheid van de ware weg te overtuigen. Zulk een inzicht mag vanzelfsprekend op mijn juichende instemming rekenen. Het is nu eenmaal ons doel om de mensen de kracht en schoonheid van de Java-taal bij te brengen, en niet hoe ze met een of andere IDE moeten omgaan! Mijn ervaringen bij cursussen waar wel zulke IDE’s worden gebruikt, hebben mij helaas geleerd dat cursisten nogal snel in de “Duplo” mode komen: met grote blokken snel iets heel kleurrijks in elkaar zetten wat er leuk uitziet maar waar je praktisch gesproken niets aan hebt. Vandaar, vanaf deze plaats, een luidkeels “chapeau” voor mijn vrienden van voornoemde opleidingscentrum.

Jos Visser

is Java-jongleur bij Open Solution Providers en
bereikbaar via jos@osp.nl